

Betalen op het internet

Het aanbod en de aankopen op het internet gaan in stijgende lijn. Ook de betaalmogelijkheden worden steeds talrijker. Hierbij een overzicht van de meest gebruikte betaalwijzen.

EUROPEAN CONSUMER CENTRE BELGIUM

7

Kredietkaart

De kredietkaart is de meest gebruikte methode om betalingen te verrichten op het internet. Je geeft je kaartnummer in, samen met de vervaldatum en de kaartverificatiecode die je op de achterkant van de kaart vindt. Steeds meer moet je hierna de kaartlezer gebruiken, waarbij je een code krijgt na het invoeren van een reeks van 8 cijfers en je pincode.

Een veilige methode, omdat je door de wet beschermd wordt bij frauduleus gebruik. De kredietkaartmaatschappij moet de gevolgen van die fraude op zich nemen. Bovendien kan je een betaling betwisten indien de verkoper het product niet levert. De kredietkaartmaatschappij kan dan na onderzoek overgaan tot een "chargeback" of terugboeking. Dit is evenwel in België geen wettelijke verplichting.

Je moet een kredietkaart aanschaffen, waarvoor de meeste banken een bijdrage vragen. De procedure voor het betalen vereist meerdere handelingen.

2

Debetkaart

Ook op het internet wordt steeds meer gebruik gemaakt van debetkaarten (of bankkaarten) zoals Bancontact/Mistercash. De procedure is gelijklopend met de betaling via kredietkaart, waarbij je het kaartnummer en de vervaldatum moet invoeren en daarna via een kaartlezer een code krijgt.

Een veilige methode, omdat de wet je beschermt bij frauduleus gebruik wanneer je een elektronische betaalwijze gebruikt. De bank moet de gevolgen van die fraude op zich nemen.

De procedure voor het betalen vereist meerdere handelingen.

3

De elektronische overschrijving

Je kan op het internet betalen met een overschrijving. Daarvoor word je doorgaans doorverwezen naar de website van jouw bank, waar je de overschrijving uitvoert via online banking.

Een veilige methode, omdat de wet je beschermt bij frauduleus gebruik wanneer je een elektronische betaalwijze gebruikt.

De bank moet de gevolgen van die fraude op zich nemen.

De procedure voor het betalen vereist meerdere handelingen.

Bewapen je met een degelijk veiligheidssysteem voor je computer om aanvallen van hackers te vermijden.

Om een overschrijving naar een ander Europees land uit te voeren, moet je de BIC- (Bank Identifier Code) en IBAN-code (International Bank Account Number) van de begunstigde invoeren.

4

De virtuele kredietkaart

Indien je je kredietkaartnummer liever niet op het internet gebruikt, dan kan je gebruik maken van een virtuele kredietkaart die sommige banken aanbieden. Zij is verbonden met je plastic kredietkaart, maar je krijgt van je bank voor elke transactie een ander nummer en vervaldatum. De bedragen worden afgehouden van je klassieke kredietkaart. Je kan ook een virtuele kredietkaart voor een bepaald bedrag aankopen die je dan binnen een bepaalde periode gebruikt (zie 5).

Een zeer veilige methode, omdat de wet je beschermt bij frauduleus gebruik wanneer je een elektronische betaalwijze gebruikt.

De bank moet de gevolgen van die fraude op zich nemen. Bovendien geef je nooit het nummer van je plastic kredietkaart vrij op het internet.

Je moet een kredietkaart aanschaffen, waarvoor de meeste banken een bijdrage vragen. Daarna moet je voor elke aankoop een virtuele kredietkaart aanvragen bij de bank.

5

De voorafbetaalde kaart

Net zoals bij voorafbetaalde telefoonkaarten, koop je een voorafbetaalde kaart voor een bepaald bedrag in een winkel (vb. Wallie, Paysafecard). Je krijgt een kraskaart in kredietkaartformaat of een kassaticket met een code. Die kan je gebruiken voor aankopen bij aangesloten handelaars.

Het is ook mogelijk om een voorafbetaalde virtuele kredietkaart te kopen voor een bepaald bedrag (vb. Billy). De ontvanger krijgt een virtueel kredietkaartnummer en vervaldatum en gebruikt hem zoals de andere virtuele kredietkaarten (zie 4).

Een anoniem betalingsmiddel, waarbij je vermijdt om persoonlijke gegevens vrij te geven op het internet. Het kan ook gebruikt worden door minderjarigen. Omdat deze kaarten anoniem zijn, kunnen ze ook geschonken worden.

Die anonimiteit heeft ook zijn nadelen: een voorafbetaalde kaart kan geen terugboeking ontvangen zoals een kredietkaart. Indien je de kaart verliest, ben je de waarde kwijt. Er zijn kosten verbonden aan sommige voorafbetaalde kaarten. Met deze kaarten kan je enkel aankopen verrichten bij de aangesloten handelaars.

6

De virtuele portemonnee ("e-wallet")

Verschillende bedrijven bieden een systeem van virtuele portemonnee aan, meestal met voorafbetaling (prepaid) of met een betaling achteraf (post-paid).

Je opent een portemonnee op een website waarop je een bedrag overschrijft (of betaalt met je kredietkaart). Met deze virtuele portemonnee betaal je je aankopen bij aangesloten handelaars. (vb Paypal, ClickandBuy, Click2pay, Paynova, Googlecheckout, Moneybookers)

Je vermijdt persoonlijke gegevens vrij te geven op het internet. Het kan ook gebruikt worden door minderjarigen.

Je kan enkel aankopen verrichten bij de aangesloten handelaars.

Betalen met een telefoon of gsm

("micropayments")

Verschillende operatoren en bedrijven bieden betalingsmogelijkheden met je gsm. Je stuurt één of meerdere sms'jes naar de firma dat of de persoon die je wil betalen.

Bij sommige systemen moet je een link maken tussen je gsm en je bankrekening (m-Barxsafe). Bij andere betaal je met een klik (vb. M-Pay van Proximus) waarbij het bedrag afgehaald wordt van je voorafbetaalde belkaart of gerekend wordt bij je belfactuur. Nog andere werken met een virtuele portemonnee die je eerst oplaadt (vb. Tunz) en waarmee je aangesloten handelaars of iedereen die een Belgisch gsm-nummer bezit, betaalt. Sommige online diensten kan je betalen via betaalnummers (0900). Je betaalt per minuut of per oproep. Online betaaldiensten zoals Pay123 geven je een pincode die je moet intikken. Hiermee krijg je toegang tot de online dienst en betaal je via je telefoonfactuur de duur die je online bent geweest. Betalen met een gsm of telefoon wordt voornamelijk gebruikt voor kleine bedragen ("micropayments")

Je vermijdt persoonlijke gegevens vrij te geven op het internet. Het kan ook gebruikt worden door minderjarigen.

Om aankopen te verrichten bij online handelaars moeten zij aangesloten zijn. Meestal betaal je een som per transactie (zo'n € 0,15 tot € 0,40 naargelang het systeem).

Jongeren maken vaak gebruik van deze betaalmethode om ringtones en logo's te downloaden op hun gsm. Sommige van dergelijke sites hanteren oneerlijke praktijken en smeren je een abonnement aan zonder dat je het weet, waardoor de rekening heel snel oploopt.

8

Betalen per e-mail

Je opent een virtuele rekening bij een maatschappij (bv PayPal of Moneybookers) die verbonden is aan je e-mailadres. De virtuele rekening wordt verbonden met jouw klassieke bankrekening of met jouw kredietkaart. Je aankopen bij de aangesloten handelaars worden afgehouden van je kredietkaart of jouw bankrekening waarbij de virtuele rekening dienst doet als tussenschakel. Je kan ook geld sturen naar vrienden of familie die over een e-mailadres en een virtuele rekening beschikken.

Je vermijdt persoonlijke bankgegevens vrij te geven op het internet. PayPal wordt gebruikt op eBay en bij andere onlinehandelaars en biedt een bijkomende bescherming aan.

Om aankopen te verrichten bij onlinehandelaars moeten zij aangesloten zijn. Doorgaans moet je kosten betalen (hetzij voor het afhalen, hetzij voor het storten).

9

Betalen onder rembours

Net zoals reeds jaren gebruikelijk is bij de klassieke postorderverkoop, is betalen onder rembours bij sommige onlinehandelaars mogelijk. Wanneer je het pakje ontvangt, betaal je de prijs van het product, de verzendingskosten en rembourskosten aan de postbode.

Je vermijdt persoonlijke gegevens vrij te geven op het internet en je betaalt pas als je het pakje ontvangt.

Wanneer je wilt betalen onder rembours worden naast de verzendkosten de bijkomende rembourskosten aangerekend.

Western Union

Met Western Union kan je bijna overal ter wereld cash geld sturen. Je moet je identiteitskaart voorleggen en een formulier invullen met de gegevens van de begunstigde en het bedrag dat je wil overmaken. Daarop krijg je een referentienummer dat je moet meedelen aan de begunstigde. Om het geld te ontvangen, moet hij enkel zijn identiteitskaart en het referentienummer tonen.

Wij raden het gebruik van Western Union af voor betalingen aan onbekenden. Het is een gemakkelijk en snel systeem om geld over te maken aan familieleden of vrienden, maar het is ongeschikt om aankopen te betalen op het internet. Omdat de controle van de identiteit niet waterdicht is, misbruiken oplichters en bedriegers vaak dergelijke systemen.

Escrow Services

Een “escrow company” is een derde partij die optreedt als vertrouwenspartner tijdens de betalingsprocedure. Deze gevolgtatigde derde (“trustee”) ontvangt de betaling van de koper en verwittigt de verkoper als het geld is overgeschreven. De koper informeert de escrow company als hij de goederen heeft ontvangen zodat de verkoper wordt betaald. In principe biedt dergelijke handelswijze een bescherming voor zowel de koper als de verkoper.

Sommige bedriegers stellen voor om een zogenaamde escrow company in te schakelen. Nadat de koper het geld heeft overgeschreven, verdwijnt de escrow company. Ze wordt vervangen door een nieuwe company, met een andere naam en een ander elektronisch adres. Je bent als koper je geld definitief kwijt.

Tips om bedrog te vermijden

- De meeste onlinehandelaars bieden verschillende betaalmogelijkheden aan. Indien de handelaar enkel Western Union aanbiedt, koop dan niet.
- Geef de informatie van je kaart enkel op een beveiligde site. Die herken je aan een slotje of sleuteltje onderaan je scherm, of aan het internetadres, dat dan begint met [https//](https://) i.p.v. de gebruikelijke [http//](http://).
- Bewaar jouw geheime code nooit samen met de kaart.
- Bewapen je met een degelijk veiligheidssysteem voor je computer om aanvallen van hackers te vermijden.
- Kies een veilig paswoord: kies geen voor de hand liggend woord, meng cijfers, letters en tekens.
- Ga niet in op mails of pop-ups die lijken te komen van je bank of een andere betaaldienst en waarin naar jouw bankgegevens of paswoord gevraagd wordt. Dit heet "phishing" en gaat uit van bedriegers die op die manier geld van jouw rekening willen afhalen. Zelfs al lijkt het betrouwbaar, neem altijd eerst contact op met je bank of betaaldienst.

- De meeste onlinehandelaars zijn betrouwbaar en willen hun klanten behouden. Maar ook in de virtuele wereld bestaan er bedriegers. Er bestaat een gulden regel: wat te mooi is om waar te zijn is niet waar.

Nuttige links:

- informatie over fraude op het internet:
<http://economie.fgov.be/nl/consument/bedrog/tipsnet/>
- als slachtoffer van internetfraude kan je klacht neerleggen op www.ecops.be (onlineloket van de FOD Economie en de Federale Politie).
- Informatie over betalen met een kredietkaart:
www.internet-observatory.be

Het netwerk van de Europese Centra voor de Consument werd opgericht door de Europese Commissie om gratis bijstand te verlenen aan de consumenten in de Europese Unie.

ECC België

Hollandstraat 13
1060 Brussel

tel: 02 542 33 46
fax: 02 542 32 43
info@eccbelgie.be
www.eccbelgie.be

EUROPEAN CONSUMER CENTRE BELGIUM

Gratis juridisch advies: elke werkdag van 9 u. tot 13 u.

Met de steun van de Europese Commissie en de FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie. Het ECC-project werd toevertrouwd aan Test-Aankoop.

De Europese Commissie kan niet verantwoordelijk gehouden worden voor de inhoud van deze publicatie.

Verantwoordelijke uitgever: Karen Ghysels
Februari 2009 - update november 2014